

Kompetenciaalapú mérés – 2008/2009.

## KÖNYVTÁRHASZNÁLATI ISMERETEK – 9. évfolyam

A változat

Az iskola

**Az MFFPPTI nem járul hozzá a feladatok  
részben vagy egészben történő üzleti célú  
felhasználásához!**

Név: .....

Osztály:

bélyegzője:

**1. Írd a képek mellé az odaillő könyvtártípus betűjelét!**

- A: nemzeti könyvtár
- B: szakkönyvtár
- C: köz (közművelődési, városi, megyei) könyvtár
- D: iskolai könyvtár
- E: elektronikus könyvtár

1.



2.



Országos Széchényi Könyvtár

3.



4.



5.



6.



7.



1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	

**2. Ha Te lennél a könyvtáros, hova tennéd a felsorolt részlegek közül az alábbi dokumentumokat?**

*folyóirat olvasó, olvasóterem, kézikönyvtár, médiatár, kölcsönzési tér*

Kiscsillag együttes koncertfelvétele DVD-én: .....

Biológia lexikon: .....

Természetbúvár c. újság: .....

Előjegyzés a Vuk című videokazettára: .....

Tolkien: A Gyűrűk ura (könyv): .....

8.

9.

10.

11.

12.

**3. Töltsd ki a táblázat üres celláit! Írj példát vagy határozd meg a kézikönyv típusát!**

KÉZIKÖNYV-TÍPUS	DOKUMENTUM CÍME
lexikon	
	Pannon enciklopédia
szótár	
	Magyarország történeti kronológiája
közhasznú ismeretek tára	

13.

14.

15.

16.

17.

**4. Válaszd ki és írd a megfelelő helyre az alábbi fogalmak közül, melyik jellemző a képeken látható dokumentumokra!**

*kötéstábla, vezércikk, szócikk, hasábos tördelés, kolofon, gerinc*



.....  
 .....  
 .....  
 .....  
 .....

.....  
 .....  
 .....  
 .....  
 .....

18.

19.


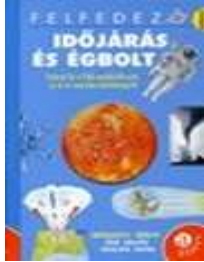
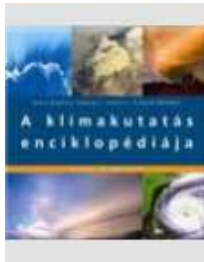



20.

21.

22.

23.

5. Az alábbi könyvek közül írd le kettőnek a számát, amelyben biztos, hogy találsz információt a tornádóról (=viharos forgószél), és egynek, amelyben biztosan nem találsz!

<p><b>1.</b></p>  <p>Pontos cím: Tornádó. Nicolas Sarkozy politikai pályája</p>	<p><b>2.</b></p>  <p>Pontos cím: Időjárás és égbolt</p>
<p><b>3.</b></p>  <p>Pontos cím: A klímakutatás enciklopédiája</p>	<p><b>4.</b></p>  <p>Pontos cím: Bolygónk éghajlata</p>
<p><b>5.</b></p>  <p>Pontos cím: Földrajzi kisekiklopédia</p>	<p><b>6.</b></p>  <p>Pontos cím: A tűzmanó</p>

Ezekben a könyvekben találok információt a tornádóról:

.....

Ebben a könyvben nem találok információt a tornádóról:

.....

Írd le a kulcsszavakat, amelyek alapján a tornádóra keresnél!

.....

24.	<input type="text"/>
25.	<input type="text"/>
26.	<input type="text"/>
27.	<input type="text"/>
28.	<input type="text"/>

**6. Értelmezd a találati felületet a kérdések alapján!**

SZEMPONTOK

<input type="radio"/>	<b>Időrend (-tól -ig)</b>	<input type="radio"/>	<b>Kulcsszavak</b>	<b>Találat:</b>	K e r e s e s	
	Kr.e. 4000 körül		2000. aug. 4.	<input type="radio"/>		10
			irodalom/sajtó	<input type="radio"/>		25
<input type="radio"/>	<b>Történelmi korszakok</b>	<input type="radio"/>	<b>Szabad keresés</b>	<input type="radio"/>		100
	az 1956-os forradalom és szabadságharc (1956)			<input type="radio"/>		

TALÁLATOK

1. oldal

találat: 1-10 / 18

**1956. okt. 23.**

**A budapesti egyetemisták békés tüntetése fegyveres felkelésbe csap át; a forradalom és szabadságharc kezdete.**

**1956. okt. 24.**

**Az Elnöki Tanács Nagy Imrét nevezi ki miniszterelnökké, aki az egész ország területére statáriumot hirdet ki. A főváros különböző pontjain harcok dúlnak a felkelők és a kormányhű fegyveres erők, illetve a szovjet alakulatok között; az Egyesült Izzóban megalakul az első munkástanács.**

**1956. okt. 25.**

**A Parlament előtti tömegre tüzet nyitnak a karhatalmisták; több mint százan meghalnak, sokan sebesülést szenvednek. A harcok folytatódnak. Az MDP élén Kádár János váltja fel Gerő Ernőt.**

Milyen elsődleges szempont alapján kerestünk az adatbázisban? .....

Hány találatunk volt összesen? .....

Milyen dátumú az utolsó adata a teljes történelmi adatbázisnak? .....

Rákereshetnénk-e ebben az adatbázisban 1956. október 23-i folyóiratokra? Válaszodat indokold!

.....

.....

.....

.....

29.	
30.	
31.	
32.	
33.	
34.	

7.	<p>Egy fogalom – több meghatározás</p> <p><b>Állapítsd meg, hogy a meghatározások milyen típusú kézikönyvekből valók!</b></p> <p><b>grafológia</b> (<i>gör el.</i>) a kézírás elemzése, következtetés belőle az ember tulajdonságaira, jellemére; íráselemzés</p> <p>.....</p> <p><b>grafológia</b> <i>íráselemzés</i></p> <p>.....</p> <p><b>kézírás</b></p> <p>A kézírás – mint az ujjlenyomat – jellemzi az embert. Nincs két ember, aki teljesen egyformán írna, még ha ugyanaz a tanító oktatta is őket. Ahogy növünk, kézírásunk is változik, és esetleg többféle stílusban is tudunk írni. Lehetetlen egy kézírást tökéletesen utánozni. Az írás milyensége függ attól is, hogy mire és mivel írunk, és attól is, hogy milyen célból írunk. A különböző korokban különböző írásmódok voltak divatban. ... Grafológiának nevezik a kézírás elemzését, amelyből az író személyiségvonásaira következtetnek. (királyi kézjegy, királynői aláírás, elnöki aláírás, tükörírás,...)</p> <p>.....</p> <p><b>grafológia:</b> íráselemzés</p> <p>A ~ , amelynek elsődleges megalkotója J. H. Michon apát (1806-1881) és J. Crépieux-Jamin (1858-1940) alapvetően azzal foglalkozik, hogy feltárja az írás és az író ember személyisége közötti összefüggést. Pszichológiai vizsgálati módszernek is tekinthető. Valójában az írás kifejező viselkedés, amely nemcsak társadalmi és kulturális tényezőktől függ (tanulás), hanem érzelmi összetevőkkel is rendelkezik...</p> <p>.....</p>	<table border="1"> <tr><td>35.</td><td></td></tr> <tr><td>36.</td><td></td></tr> <tr><td>37.</td><td></td></tr> <tr><td>38.</td><td></td></tr> </table>	35.		36.		37.		38.	
35.										
36.										
37.										
38.										
8.	<p><b>Milyen a felépítése az enciklopédiának? Egy szóval válaszolj!</b></p> <p>.....</p>	<table border="1"> <tr><td>39.</td><td></td></tr> </table>	39.							
39.										
9.	<p><b>Fogalmazd meg saját szavaiddal a könyves idézet tartalmát!</b></p> <p>„A könyv: nagytüveg. Az olvasók általuk önmaguk olvasóivá válnak.”</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<table border="1"> <tr><td>40.</td><td></td></tr> <tr><td>41.</td><td></td></tr> </table>	40.		41.					
40.										
41.										

**10. Értelmezd a megadott szempontok szerint az alábbi internetes katalóguscédula adatait!**

SZERZŐ Várkonyi Nándor (1896–1975)  
 CÍM Az írás és a könyv története /Várkonyi Nándor...[... szerk.,  
 lábjegyzetekkel, utószóval és névmutatóval ellátta... és  
 az irodalomjegyzéket összeáll.: Keresztúri József [szerk.  
 és a szöveget gond. Mezey Katalin]  
 MEGJELENÉS Budapest: Széphalom Kvműhely, cop. 2001  
 TERJEDELEM 446 p.: ill. ; 25 cm  
 MEGJEGYZÉSEK Bibliogr.: p. 421.  
 ETO JELZET 003(091) 655(091)  
 ISBN SZÁM 963-9028-93-2 (kötött)  
 ÁR 3500 Ft  
 EGYÉB NEVEK 1.Keresztúri József 2. Mezey Katalin (1943-) (költő,  
 műfordító)

Kik segítettek a könyv összeállításában?

.....

Melyik könyvkiadónál jelent meg a mű?

.....

Írd le az ETO-jelzeteit ennek a könyvnek!

.....

Miért tartozik ez a könyv két főosztályba is? Válaszodat indokold!

.....

.....

42.	
43.	
44.	
45.	
46.	
47.	
48.	

**11. Értelmezd az alábbi forrásnak megadott jegyzetét a feltüntetett szempontok szerint!**

Beney Zsuzsa: *József Attila: Flóra*. In: „A Dunánál”, (Szerk. Tasi József), Petőfi Irodalmi Múzeum Kiadó, Bp. 1995. 29-34.p.

az idézett tanulmány címe: .....

az idézett tanulmány szerzője: .....

a tanulmányt tartalmazó dokumentum címe: .....

a tanulmányt tartalmazó dokumentum szerzőségi adata: .....

.....

a tanulmány pontos helye a kötetben: .....

49.	
50.	
51.	
52.	
53.	

Kompetenciaalapú mérés – 2008/2009.

## KÖNYVTÁRHASZNÁLATI ISMERETEK – 9. évfolyam

B változat

Az iskola **Az MFFPPTI nem járul hozzá a feladatok részben vagy egészben történő üzleti célú felhasználásához!** Név: ..... Osztály:    
bélyegzője:

1. Írd a dokumentumtípus után annak a könyvtártípusnak a számát, ahol a legnagyobb valószínűséggel megtalálod azokat! Törekedj arra, hogy a legjellemzőbb könyvtártípust válaszd ki!

- 1: nemzeti könyvtár
- 2: szakkönyvtár
- 3: köz (közművelődési, városi, megyei) könyvtár
- 4: iskolai könyvtár
- 5: elektronikus könyvtár

kötelező és ajánlott olvasmányok: ..... [www.lazarervin/muvek.hu](http://www.lazarervin/muvek.hu): .....  
Mátyás király korvinái (eredeti): ..... a Himnusz eredeti kézírata: .....  
a kétszintű érettségi vizsga vizsgakövetelményei: ..... szerelmes regények: .....  
horgászatról vagy a divatról tájékoztató módon szóló művek: .....

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	

2. Válaszd ki és írd a megfelelő helyre az alábbi fogalmak közül, hogy melyik jellemző a képeken látható dokumentumokra!  
*fűlészöveg, fejléc, ISBN-szám, irodalomjegyzék, szerkesztő, szócikk*



.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	



3. Milyen könyvtári tereket láatsz az alábbi képeken? A képek alatti menüből válassz!  
 folyóirat olvasó, olvasóterem, kézikönyvtár, médiatár, kölcsönzési tér

A)



.....

B)



.....

C)



.....

D)



.....

E)



.....

14.	
15.	
16.	
17.	
18.	

4. Töltsd ki a táblázat üres celláit! Írj példát vagy határozd meg a kézikönyv típusát!

KÉZIKÖNYV-TÍPUS	DOKUMENTUM CÍME
	Új magyar életrajzi lexikon
enciklopédia	
	Új magyar tájszótár
kronológia	
	telefonkönyv

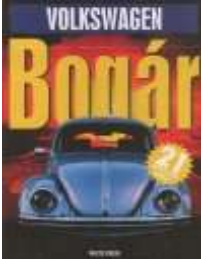


19.	
20.	
21.	
22.	
23.	



5. Milyen a felépítése a szótárnak? Egy szóval válaszolj!  
 .....

24.

6. Az alábbi könyvek közül írd le kettőnek a számát, amelyben biztos, hogy találsz információt a katicabogárról, és egynek, amelyben biztosan nem találsz!

<p>1.</p>  <p>Pontos cím: Ízeltlábúak</p>	<p>2.</p>  <p>Pontos cím: Volkswagen Bogár</p>
<p>3.</p>  <p>Pontos cím: Állat - és növényhatározó természetjáróknak</p>	<p>4.</p>  <p>Pontos cím: Állatvilág gyerekeknek</p>
<p>5.</p>  <p>Pontos cím: Széljátékok</p>	<p>6.</p>  <p>Pontos cím: Bogarak</p>

Ezekben a könyvekben találok információt a katicabogárról: .....

Ebben a könyvben nem találok információt a katicabogárról: .....

Írd le a kulcsszavakat, amelyek alapján a katicabogárra keresnél:.....

.....

.....

25.

26.

27.

28.

29.

**7. Kérdések alapján értelmezd az alábbi találati felületet!**

SZEMPONTOK

**Időrend (-tól -ig)**
 **Kulcsszavak**
 **Találat:**

Kr.e. 4000 körül      2000. aug. 4.

**Történelmi korszakok**
 **Szabad keresés**

oktatás

10  
25  
100

K  
e  
r  
e  
s  
é  
s

TALÁLATOK

1. oldal

találat: 1-10 / 106

1848. márc. 15.  
Forradalom Pest-Budán. Az országgyűlés küldöttsége Pozsonyból Bécsbe indul.

1848. márc. 17.  
István nádor helytartói és Batthyány Lajos gróf miniszterelnöki kinevezése.

1848. márc. 18.  
Az országgyűlés elfogadja a jobbágyfelszabadítást.

1848. márc. 23.  
Károly Albert piemonti-szárd király hadat üzen Ausztriának. V. Ferdinánd horvát bánná nevezi ki Josip Jellasics altábornagyot.

1848. ápr. 11.  
A Batthyány-kormány eskütétele. Az áprilisi törvények szentesítése

Milyen elsődleges szempont alapján kerestünk? .....

Hány találatunk volt összesen? .....

Milyen dátumú az első adata a teljes történelmi adatbázisnak? .....

Rákereshetnénk-e ebben az adatbázisban az adott korszak oktatásának jellegzetességeire?

Válaszodat indokold!

.....

.....

.....

30.	
31.	
32.	
33.	
34.	
35.	

<p><b>8.</b> Egy fogalom – több meghatározás.  <b>Állapítsd meg, hogy a meghatározások milyen típusú kézikönyvekből valók!</b></p> <p><b>litográfia</b>  A <u>görög</u> lithosz: kő és graphein: írni szóból származik. Síknyomású <u>grafikai</u> eljárás amelyet Aois Senefelder német nyomdász talált fel (1797-98). A nyomóforma eredetileg a solnhofeni mészke, amelyet később fémlapokkal helyettesítettek.</p> <p>.....</p> <p><b>litográfia</b>  (<i>gör. el., nyomd.</i>) <b>1.</b> könyomtatás; egyfajta sokszorosító eljárás <b>2.</b> könyomat; az így készült nyomtatvány <b>3.</b> könyomda, ahol az ilyen nyomtatványokat készítik</p> <p>.....</p> <p><b>könyomás</b>  <i>kőrajz, litográfia</i> (a görög lithosz: „kő” és a graphein: „írni” szóból):→ <i>síknyomású</i> grafikai sokszorosító eljárás, amelyet Alois Senefelder német nyomdász talált fel 1797-98-ban. A nyomóforma eredetileg a solnhofeni mészke, amelyet később fémlapokkal helyettesítettek (→ <i>algráfia</i>, → <i>cinkográfia</i>). A nyomtatás a kő, a festék, a sav és a víz kémiai reakciójának felhasználásával történik.</p> <p>.....</p> <p><b>könyomás</b>  fn <i>Nyomda</i> Kőre rajzolt v. rávitt, vegyi eljárással kezelt képnek (kőrajz), ábrának, szövegnek nyomdai úton való sokszorosítása; <i>litográfia</i></p> <p>.....</p>		<table border="1"> <tr><td>36.</td><td></td></tr> <tr><td>37.</td><td></td></tr> <tr><td>38.</td><td></td></tr> <tr><td>39.</td><td></td></tr> </table>	36.		37.		38.		39.			
36.												
37.												
38.												
39.												
<p><b>9.</b> <b>Értelmezd az alábbi forrásnak megadott jegyzetet a feltüntetett szempontok szerint!</b></p> <p>Vas István: <i>Giusto-rubato</i>. In: <i>J.A. útjain</i>, (Szerk. Szabolcsi Miklós), Kossuth Kiadó, 1980. 152-170. p.</p> <p>az idézett tanulmány címe:.....</p> <p>az idézett tanulmány szerzője: .....</p> <p>a tanulmányt tartalmazó dokumentum címe: .....</p> <p>a tanulmányt tartalmazó dokumentum szerzőségi adata : .....</p> <p>.....</p> <p>a tanulmány pontos helye a kötetben: .....</p>		<table border="1"> <tr><td>40.</td><td></td></tr> <tr><td>41.</td><td></td></tr> <tr><td>42.</td><td></td></tr> <tr><td>43.</td><td></td></tr> <tr><td>44.</td><td></td></tr> </table>	40.		41.		42.		43.		44.	
40.												
41.												
42.												
43.												
44.												
<p><b>10.</b> <b>Fogalmazd meg saját szavaiddal a könyves idézet tartalmát!</b></p> <p>„A könyvekkel úgy vagyunk mi, mint az emberekkel. Sokkal kötünk ismeretséget, de közülük csak kevés lesz a barátunk.” (Feuerbach)</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>		<table border="1"> <tr><td>45.</td><td></td></tr> <tr><td>46.</td><td></td></tr> </table>	45.		46.							
45.												
46.												

**11. Értelmezd a megadott szempontok szerint az alábbi internetes katalóguscédula adatait!**

CÍM "Mint gondolatjel, vízszintes a tested ..." : tanulmányok  
 József Attiláról / szerk. Prágai Tamás ; ... a  
 Mindentudás Egyeteme kiadása  
 MEGJELENÉS Budapest : Kortárs, 2005  
 TERJEDELEM 227 p. ; 20 cm  
 MEGJEGYZÉSEK Bibliogr. a jegyzetekben: p. 199-227.  
 ETO JELZET 894.511(092)József A.(082)  
 ISBN SZÁM 963-229-028-3 (fűzött)  
 TÁRGYSZAVAK 1. József Attila (1905-1937)  
 EGYÉB NEVEK 1. Prágai Tamás (1968-) 2. Mindentudás Egyeteme  
 Tudományos Kht. (Budapest)

Ki segédkezett a könyv szerkesztésében? .....

Melyik könyvkiadónál jelent meg a mű? .....

Írd le az ETO-jelzetét ennek a könyvnek! .....

Tudunk-e tájékozódni ebből a könyvből más József Attiláról szóló dokumentumról? Válaszodat indokold!

47.	
48.	
49.	
50.	
51.	
52.	

.....

.....

.